

SVĖDASŲ VARPAS

2020 m. gruodžio mėn.

Nr. 12 (54)

Leidžiamas nuo 2016 m. liepos 1 d.

Artėjančios Kalėdos kviečia visus atsigręžti į Kristų

Kardinolas Sigitas Tamkevičius

Ne už kalnų gražus rimties, kančių atlaikymo, puošmenų, gardėsių komplektavimo, susitikimų organizavimo ir pirmas žingsnis į kūrybinius metus bei darbus. Pasaulio ir Lietuvos vaikai jau advento pradžioje skuba puošti kalėdinių eglių, nori rengti koncertus, kviečia linksmintis ir pirkti kalėdines dovanas. Tikintieji ateinančią adventą supranta kitaip – jiems rūpi pasiręgti Kristaus Gimimo šventei. Advento pagrindinis akcentas – ateinančio Kristaus laukimas. Bažnyčia vykdydama Kristaus misiją, nuo pat advento pradžios ragina budėti, nes pasaulis su savo turtais, aistromis ir nuodėmėmis praeis, ir reikės susitikti su Žmogaus sūnumi. Praeis visa ta beprotybė, kurią matome ne tik virtualioje erdvėje, bet ir realiame gyvenime. Primindama būsimą susitikimą su Dievu, Bažnyčia trokšta padrąsinti žmones, todėl kartoja Jėzaus žodžius: „Atsitieskite ir pakelkite galvas, nes jūsų išvadavimas arti.“

Šiandien daromi nusikaltimai užgožia gerų žmonių darbus ir kūrybą, narkotikai pasiglemžia vis daugiau paauglių ir jaunimo, o raginantieji atsigręžti į Dievą dažnai suniekinami. Advento meto Dievo žodis ragina visus susimąstyti, koks yra kiekvieno iš mūsų ryšys su Dievu. Gal jį reikia atnaujinti, iš širdies išmesti kokį nors balastą, kad žingsniai Dievo link būtų tiesesni ir ryžtingesni. Maldoje kiekvienas asmeniškai suraskime atsakymą. Maldoje, kaip Paulius prie Damasko vartų, klausime: „Viešpatie, ką turiu daryti?“

Prieš Kalėdas mes daug dėmesio skiriame eglutei, dovanoms, šventiniam stalui ir dažniausiai pamirštame pačią Kalėdų esmę – įsikūnijusį ir į mūsų tarpą atėjusį Dievo Sūnų Jėzų Kristų. Jis atėjo pas mus kaip Gelbėtojas. Vargstantiems ir kenčiantiems žmonėms Kalėdos turi būti ypač brangios, nes Jėzus atėjo į Žemę kaip silpnųjų ir atstumtųjų draugas. Susitikimas su Jėzumi keičia žmogaus gyvenimą. Kalėdos yra žmogaus susitikimas su Kristumi, kurį angelas pavadino Gelbėtoju. Gimdamas Jėzus ne tik ateina į žmonių tarpą, bet ir paskui miršta ant kryžiaus, kad mes būtume išgelbėti. Tačiau šiandien daugelis žmonių šios vilties nebeturi. Vieni iš jų visiškai nepažįsta Jėzaus, o kitų pažinimas yra labai silpnas, ir dėl to, išgyvendami sunkumą, jie neturi į ką atsiremti. Jaunimas nusivilia meile ir mąsto, kad jau visos žvaigždės užgeso. Suaugusieji dažnai pasiklysta siekdami lengvai, greitai, net nesiskaitydami su sąžine, sukurti medžiaginę gerovę. Nelaimė ištinka kiekvieną žmogų, kuris savo viltis sudeda tik į pinigus ir daiktus. Kalėdos kviečia visus atsigręžti į Kristų. Per Kalėdas labiausiai reikia ne tik dovanėlių, kiek Jėzaus artumo. Reikia leisti Jėzui gyventi mūsų šeimose, gimti kiekvieno lietuvių širdyje.

Sekmadienį po šv. Kalėdų švenčiame Šventosios Šeimos šventę; dar kartą pagerbiame Betliejaus Kūdikį, o su juo ir jo gimdytojus: Švč. Mergelę Mariją ir jos sužadėtinį šv. Juozapą. Dievo plane Marijos vaidmuo buvo pats svarbiausias – ji tapo Jėzaus motina, o šv. Juozapas globojo Šventąją Šeimą. Vaikelis Jėzus iš Marijos ir Juozapo mokėsi, ko paprastai iš tėvų mokosi kiekvienas vaikas; be jų pavyzdžio ir pamokymų vaikas nesubręstų kaip visavertė asmenybė. Žvelgiant krikščionišku požiūriu, dabartiniu metu šeimos institutas išgyvena gilią krizę, kuri labai skaudžiai atsiliepia mūsų visuomenei. Šeima visuomet buvo kiekvienos tautos ir kiekvienos valstybės pamatas. Kai šis pamatas pradeda aižėti, pradeda trūkinėti ir sienos. Lietuvoje tai akivaizdžiausiai matome. Lietuva sparčiai nyksta ne tik dėl didelės emigracijos, bet ir dėl silpnų, byrančių šeimų, kuriose dažnai auga tik vienas vaikas. Kovotojų prieš krikščioniškąją šeimą rankose yra pinigai ir valdžios svertai, tačiau mūsų pusėje yra Dievas. Susitelkę prie Betliejaus prakartėlės melskimės už Lietuvos šeimas. Kad jos būtų tvirtos; melskimės už pasimetusius ir įvairiose ideologijose paklydusius vyrus bei moteris, kad jie kuo greičiau susivoktų, kad be dorų šeimų Lietuva bus be ateities.

Sveikinu visus, o ypač tuos, kurie prieš Šv. Kalėdas jau susitaikėte su Dievu ir žmonėmis ir, būdami Dievo malonėje, galėsite džiugiai švęsti Kalėdų slėpinį. Ypač sveikinu visus, ieškančius kuo artimesnės bičiulystės su Jėzumi.

Linkiu, kad šventinė nuotaika, pripildžiusi širdis šviesos, džiaugsmo ir viltingo laukimo, neapleistų Jūsų visus metus, o Naujieji metai įkvėptų Jus tęsti pradėtus darbus ir imtis naujų.

Kardinolas Sigitas Tamkevičius

Pagiriamasis žodis veikliems butėniškiams

Labai informatyvi, įdomi ir patraukli Butėnų kaimo bendruomenės interneto svetainė www.butenai.lt nuolat pateikia visuomenei aktualiausias naujienas, pasakoja apie organizuojamus kultūrinius renginius, supažindina su problemomis, nepamirštama pasidalinti džiaugsmiais ir rūpesčiais. Pakanka vien tikta paskaičiuoti Butėnų kaimo metraštininko muziejaininko Raimondo Guobio rašinius šioje svetainėje, kad susidarytum tvirtą nuomonę apie bendruomenės veiklą, sveikintinas iniciatyvas, prasmingus ir bendruomeniškus butėniškių darbus. Nuo 2014 m. pabaigos svetainėje pradeda atsispindėti butėniškių pastangos turėti savo būstinę, įsirengti bendruomenės namus. Ta tema akcentuojama kasmet. O 2018 metų birželio 21 d. jau paskelbta džiaugsminga žinia: „Butėnų bendruomenės namai sulaukė remonto“. Remontas prasidėjo kaip laisvuose Vakaruose – nuo vėliavos stiebo. Jei yra vėliava, bus ir tvarka! Vėliau dar ne kartą butėniškiai džiaugėsi savo ilgai lauktą bendruomenės namų remontu, senojo pastato pritaikymu gyventojų poreikiams, talkų organizavimu, svetainėje išvardintos rėmėjų, aktyviausių pagalbinių pavadė, nurodyti atlikti konkretūs darbai. Ir viskas daroma pasitariant. Žinoma, tai, kas reguliariai pasirodo Butėnų bendruomenės internetinėje svetainėje, tėra „pliki“ faktai,

Suremontuoti Butėnų bendruomenės namai

skaičiai, atliktų darbų ataskaitos. Bet juk už kiekvieno skaičiaus, fakto, ataskaitos eilutės „slepiasi“ konkretūs žmonės, be kurių indėlio sunku būtų ir įsivaizduoti akivaizdžius rezultatus. Argi butėniškiai taip galėtų džiaugtis ir didžiutis savo laimėjimais, jeigu ne juos telkianti veikli bendruomenės pirmininkė Lendrina Meškauskaitė? Butėniškių džiaugsmiais ir rūpesčiais gyventi naujoji seniūnaitė Rima Rimkuvienė?

Atsidėkojant už talkose prie bendruomenės namų remonto vasaros savaitgalius paaukojusius, minimos Tautvydo Palskio, Vidmanto Kazimiero Jakubonio, Edmundo Vilučio, Vaido Rimkaus bei kitų pavadė. Ir tik pačios seniūnaitės kuklumas neleidžia prisipažinti kiek darbų atliko ji pati. Rima savo gabumais statybose jau ne-

besistebi, bet tolimesniems kaimynams tai didžiausias atradimas: grindis deda, kaminą tinkuoja, tapetus klijuoja ir dar svarsto, kaip pamatus pataisyti. Šiame straipsnyje paminėjau tikta keletą pavardžių. O tokių veiklių, darbščių, sumanių žmonių Butėnuose yra labai daug. Nedaugžodžiaujant – visi šių metų remonto darbai atlikti nesamdant nė vieno darbininko, viskas savo rankomis. Pagarba dirbančioms rankoms, kad mūsų Svėdasų kraštas darosi gražesnis, kad čia gera gyventi. Todėl, užbaigiant šį „pagiriamąjį žodį“, norisi palinkėti butėniškiams ir toliau tęsti pradėtus darbus, įgyvendinti naujus projektus, būti pavyzdžiu kitoms bendruomenėms.

Saulius Rasalas,
Svėdasų seniūnijos seniūnas

Naujas dailus akcentas Svėdasų miestelyje

Svėdasų autobusų stotelė daili ir tvarkinga. Ji tarsi miestelio vartai, nors šiek tiek nuošalūs. Visgi šis statinys yra neatsiejama miestelio įvaizdžio dalis, kurį nors akies krašteliu užkabina veik nenutrūkstamu srautu Svėdasus

kertančių automobilių vairuotojai ir keleiviai.

VŠĮ „Atvertos langinės“ vadovė Rūta Stanevičienė, kasmet organizuojanti dailininko Kajetono Skleriaus jaunųjų dailininkų plenerus Kunigiškiuose, se-

nokai puoselėjo idėją išdekoruoti vieną Svėdasų autobusų stotelės pastato sienelę. Lietuvos automobilių kelių direkcijai, Svėdasų J. Tumo-Vaižganto gimnazijai, Svėdasų seniūnijai ir Anykščių savivaldybei pritariant, Rūta pasitelkė savanorius ir šią idėją įgyvendino.

Tautodailininkė iš Anykščių Rita Vasiliauskienė sukūrė du ornamentų pavyzdžius, kurį vieną iš jų kolektyviai atrinko patys svėdasiškiai. Piešinių ant sienelės nutapė Svėdasų vyresniųjų klasių gimnazistai su dailės mokytoja Kristina Striukiene. Dalinai sutvarkyta ir aplinka prie stotelės. Dešimtis metų bujoję Sosnovskio barščiai nupjauti.

„Svėdasų varpo“ inf.

Džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų 2021-ųjų metų!

Mieli Svėdasų seniūnijos gyventojai,
Tegul stebuklingą šv. Kalėdų naktį ištirpsta širdyse susikaupęs nerimas. Palikim užmaršty nuoskaudas ir pasinerkime į dar stipresnį geranoriškumo jausmą.

Nuoširdžiai dėkojame seniūnaičiams, bendruomenėms, įmonėms, įstaigoms už šiltą bendravimą ir bendradarbiavimą 2020 metais.

Kiekvienai Naujajai Metai atneša naujus tikslus, idėjas ir viltis. 2021 metais išmintis telydi mūsų bendrus sprendimus, sėkmė – darbus. Džiaugsmo, vilties ir prasmingų, pelningų darbų linkime Jums šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga!

Svėdasų seniūnijos kolektyvo vardu,
seniūnas **Saulius Rasalas**

Brangūs svėdasiškiai, visi skaitytojai, straipsnių autoriai, rėmėjai, ir spaustuvės darbuotojai!

Sveikiname jus su Šventomis Kalėdomis ir Naujaisiais 2021 metais, linkime geros sveikatos, namų šilumos, prasmingų darbų, sėkmės ir laimės. Gražių švenčių!

„Svėdasų varpo“
redakcinė grupė

*Anykščių r. Svėdasų Juozo-Tumo Vaižganto gimnazija
sveikina Jus su gražiausiomis metų šventėmis!*

Linkime, kad ateinančiais metais nestigtų sėkmės, naujų idėjų, o užsibrėžti tikslai būtų įgyvendinti!

Gimnazijos administracija ir bendruomenė

Svėdasiškis, o ir visus anykštėnus sveikiname su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais!

Linkime džiaugsmingai sutikti ir praleisti šventes, nepasiduoti visokiausiu virusų puolimui, geros nuotakos ir visokeriopos sėkmės 2021-ais metais.

Kauno anykštėnų draugijos
Vaižgantiečių klubo vardu
Gvidas Kazlauskas

Prabėgo dar vieni metai, kuriais netrūko nė įtampos, nė naujų išbandymų. Naujasis virusas COVID-19 stipriai paveikė mūsų gyvenimą, buvome priversti užsidaryti, apriboti savo bendravimą.

Tačiau artėjančios Šv. Kalėdos teikia viltį, kad šviesa nugalės tamsą, naujas Seimas ir vyriausybė dirbs mūsų visų labui, kad galėsime visi bendrauti, ko mums, gyvenantiems toliau nuo tėviškės, ypatingai trūksta.

Mieli svėdasiškiai, Šv. Kalėdų ir Naujųjų 2021-ųjų metų proga, sveikinu jus visus, ypač draugiją „Alaušas“, seniūną, seniūnijos darbuotojus, Svėdasų kultūros ir švietimo darbuotojus.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

Tikėjimo ir vilties.

Ramybės.

Svėdasiškių draugijos „Alaušas“ garbės pirmininkas
Aleksandras Algimantas Indriūnas

Tariame iki pasimatymo!

Metų virsmo akimirkoje kiekvienas apžvelgiame savo atliktus darbus, naujus pasiekimus bei šalia eančius žmones. Šiandien dėkojame Dievui už galimybę būti, už galimybę kurti ir džiuginti žmonių sielas.

AČIŪ Anykščių kultūros centro Svėdasų skyriaus kolektyvo „Širdies melodija“ ir Anykščių kultūros centro Svėdasų skyriaus mėgėjų teatro „Miražas“ nariams. Ačiū, už gerą nuotaką, už laiką, kurį skyrė repeticioms.

AČIŪ žiūrovams už plojimus ir juoką.

Tariame tvirtą VISO buvusiems ir smalsų bei atvirą LABAS būsimiems!

Linkime ramaus švenčių laukimo ir kuo smagesnio švenčių šventimo!

**Anykščių kultūros centro
Svėdasų skyrius**

Seniesiems Malaišių pastatams lemta atgimti

Į lietuvių literatūros klasiko, visuomenės veikėjo, tautos švietėjo ir blaivintojo kanauninko Juozo Tumo-Vaižganto (1869–1933) gimtuosius Malaišius atvykstančių ekskursijų dalyviai ir pavieni turistai turi, kur pasižvalgyti. Šiame kaime daug kas primena Vaižgantą: skulptoriaus Bernardo Bučo nukaldintas Vaižganto biustas, 120 liepų alėja, iš Malaišių laukų atgabentas Juodžiaus kelmu vadinamas akmuo, nelieka nepastebėtos ir senosios sodžiaus trobos, jau dvylika metų kiekvieną rugsėjį čia organizuojami respublikiniai renginiai, „Vaižgantinės“. Tačiau atvykstantieji pastebi pastatų avarinę būklę, nerimauja dėl statinių ateities. Pirmiausia visi atkreipia dėmesį į netoli Tumų sodyb vietės, šalia medžio skulptūrų parko du čerpėmis dengtus sublokuotus pastatus: pirklių su svirnu. Visiems atrodo, kad statiniai palikti likimo valiai. Šie trobesiai priklausė paskutiniam gyventojui Juozui Šinkūnui. Ilgus metus pastatai stovėjo tušti, nenaudojami, kol galų gale buvo paskelbti bešeimininku turtu. Po atitinkamų procedūrų šie pastatai atiteko Anykščių rajono savivaldybės administracijos, Svėdasų seniūnijai. Kai šių metų pradžioje Svėdasų seniūnijai pradėjęs vadovauti naujasis seniūnas Saulius Rasalas apžiūrino jam priskirtas valdas, visus objektus. Jis, Vaižganto gimtajame Malaišių kaime, atkreipė dėmesį į avarinės būklės stogą, juosiantį tuos du sublokuotus pastatus. Seniūnui kilo mintis nelaukiant kapitalinio remonto nedelsiant imtis priemonių savo jėgomis stogą šiek tiek paremontuoti. Todėl kartu

Anykščių komunalininkai dviejų sublokuotų paminklinių pastatų Malaišiuose stogą uždengė specialia danga, kuri apsaugos nuo atmosferos neigiamų reiškinių. Autoriaus nuotrauka

su Svėdasų krašte veikiančia asociacija Vaižgantiečių klubu „Pragiedruyls“ buvo kreiptasi į svėdasišką verslininką, kultūrinių renginių mecenatą, nevyriausybinę organizacijų įgyvendinamų projektų rėmėją Petrą Baroną. Verslininkas geranoriškai iš jam priklausančios Bajorų kaime veikiančios medienos perdirbimo įmonės „SAKAS“ Malaišių trobesių stogo remontui paaukojo atitinkamą kiekį medienos. Svėdasų seniūno Sauliaus Rasalo, tiek Anykščių rajono savivaldybės administracijos vadovų ir atsakingų darbuotojų pastangų dėka lapkričio pradžioje žengtas pirmas žingsnis išsaugojant šį istorinio paveldo objektą. UAB „Anykščių komunalini-

nis ūkis“ darbuotojai pradėjęs griūti pastato stogą suremontavo ir uždengė specialia tvirta, atmosferos poveikiams atsparia suomiška danga. Pasak komunalininkų, remontuojant ir apsaugant medinius pastatus nuo atmosferos reiškinių, speciali danga tarnaus ir apsaugos šiuos Malaišių trobesius net keletą metų. Dabar galima tikėtis ir šių pastatų kapitalinio remonto, atgimimo ir pritaikymo visuomenės poreikiams, muziejinkystei, kultūrinių renginių organizavimui. Ta linkme rajono pavidosaugininkai, kiti Savivaldybės darbuotojai, bendradarbiaudami su seniūnija, jau irgi skiria savo pastangas.

Vytautas Bagdonas

Svėdasų seniūnijos ūkininkai turi galimybę pasinaudoti finansine parama

Norintiems atnaujinti ir sustiprinti savo ūkius ūkininkams ar juridiniams asmenims, vykdančioms žemės ūkio veiklą, taip pat jaunųjų ūkininkų įsikūrimui vėl suteikta galimybė gauti paramą iki 600 tūkst. eurų. Nuo š. m. lapkričio 2 d. iki gruodžio 30 d. galima teikti paraiškas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (KPP) priemones „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“. Šiam paraiškų tiekimo laikotarpiui skiriama beveik 21 mln. eurų paramos lėšų. Sritį kuruoja Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos. Tel. 8 (5) 2526888 El. paštas info@nma.lt

„Svėdasų varpo“ inf.